
It's the economy, stupid

Eerder dan de grootste zwartkijker had kunnen voorspellen, gaat Nederland op 22 januari 2003 weer naar de stembus. Verschillende partijen brengen nieuwe leiders op het toneel en dat levert op zijn minst nieuwe accenten op in overigens meestal oude politiek. Een aantal onderwerpen uit de vorige periode zal zonder twijfel veel aandacht blijven opeisen, zoals veiligheid, migratie en inburgering. Het zou mij echter niet verbazen wanneer het thema werk en economie weer prominent op de agenda komt.

Wie het afgelopen jaar de Nederlandse verkiezingsstrijd vergeleek met de Duitse, zag een opvallend verschil. In Nederland speelde werk en economie geen enkele rol en ging het vooral over veiligheid, migratie, zorg en onderwijs. In Duitsland was het precies omgekeerd. Daar ging het voornamelijk over economie en niet over de Nederlandse politieke kroonjuwelen. Dat kwam natuurlijk doordat de Duitse economie er slechter voorstond dan de Nederlandse. Niet voor niets heeft men daar nu een superminister voor economie en werk.

Toch is er op dit moment ook in ons land volop reden voor zorg. Het herstel van onze economie laat steeds langer op zich wachten. Wie op herstel rekent in het derde kwartaal van 2003, lijkt een optimist. De vooruitzichten voor verbetering van de beurskoersen zijn evenzeer somber. De werkloosheid stijgt opmerkelijk snel. Alle reden voor hens aan dek.

De afgelopen maanden is op verschillende terreinen een begin van een nieuwe zakelijkheid waarneembaar. Ik doel daarbij niet zozeer op klein leed als het afschaffen van het referendum of de terugtrekkende bewegingen rondom de gekozen burgemeester. Vooral op het gebied van werk en inkomen is een opmerkelijke ontwikkeling gaande die tot een aanzienlijke ontschotting leidt tussen de activiteiten op het gebied van werk, reïntegratie en bijstand waardoor een effectiever inzet van middelen en mensen mogelijk wordt. In het veiligheidsbeleid wordt steeds meer met meetbare en afrekenbare prestaties gewerkt, waardoor deze sector meer bedrijfsmatig gaat werken.

Ik vind het van groot belang wanneer de komende tijd veel maatregelen worden beoordeeld op hun bijdrage aan onze economie en het scheppen van nieuwe werkgelegenheid. Een eerste aanzet is de heroverweging van een aantal lastenverlichtingen die vooral een rol spelen als politieke profilering, maar die geen enkele bijdrage leveren aan de wederopstanding van de economie. Ik denk daarbij aan het kwartje van Kok, dat beter in een mobiliteitsfonds gestopt kan worden waarmee infrastructuur gefinancierd wordt. Ik denk ook aan de afschaffing van de onroerendzaakbelasting die vergezeld gaat van een compensatie van zo'n € 2 miljard. Deze lastenverlichting levert geen bijdrage aan economisch herstel, en het compensatiegeld zou beter besteed kunnen worden. Niet afschaffen dus.

Het eerste Paarse kabinet had als motto 'Werk, werk, werk'. Het is daarin zeer succesvol geweest. Onder meer door een omvangrijke investeringsagenda. Het tweede Paarse kabinet had geen motto en golfde lange tijd voort op de verworvenheden van Paars 1, om aan het einde daarvan te ontdekken dat er inmiddels in de samenleving zelf wel een motto was gaan leven: 'veiligheid en inburgering'.

Balkenende 1 koos voor het motto 'Duidelijkheid en daadkracht', een slogan die meer over stijl en werkwijze dan over inhoud zegt. Het lijkt mij onvermijdelijk dat het volgende kabinet de economie weer prominent in zijn motto opneemt. Meer dan de afgelopen jaren geldt weer het adagium 'it's the economy, stupid'.